

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj) a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: P.N.L., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem ...
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 11. 2018, č. j. MV-131278-4/SO-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 20. 11. 2018, č. j. MV-131278-4/SO-2018 a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 6. 9. 2018, č. j. OAM-12197-7/PP-2018, se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 16.342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 20. 11. 2018, č. j. MV-131278-4/SO-2018 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo podle zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 6. 9. 2018, č. j. OAM-12197-7/PP-2018. Tímto prvoinstančním rozhodnutím bylo podle ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zastaveno řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie (dále jen „*EU*“) na území České republiky (dále jen „*ČR*“), neboť žádost byla podána v době platnosti výjezdního příkazu.

II.

Žaloba

2. Žalobce opřel svoji žalobu o to, že předmětné ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců bylo nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 41/17 ze dne 27. 11. 2018 zrušeno pro neústavnost. Ústavní soud de facto deklaroval, že s ohledem na postavení občanů EU a jejich rodinných příslušníků nelze těmto bránit v realizování jejich společného soužití. Zároveň poukázal na skutečnost, že v procením rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti nedochází k posouzení rodinných vazeb, a přestože je možné proti takovému usnesení podat opravný prostředek a následně i žalobu ve správním soudnictví, dochází k zásadnímu omezení rozsahu tohoto přezkumu a tím konsekventně k faktickému odepření spravedlnosti.
3. Žalobce dále ze jmenovaného nálezu obsáhle citoval. Byl si vědom, že nález byl vydán až poté, co v případě žalobce bylo rozhodnuto v obou stupních správního řízení, přesto však nelze tak závažnou skutečnost, jako je zrušení rozhodného zákonného ustanovení pro neústavnost, ignorovat. K tomu odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 13. 5. 2003, č. j. 7 A 146/2001-29. S ohledem na zrušení ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců je tudíž namístě rozhodnout o zrušení napadeného rozhodnutí a věc vrátit k meritornímu projednání.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě navrhla zamítnutí žaloby a odkázala na napadené rozhodnutí a spisový materiál. Byla přesvědčena, že postupovala v souladu se zákonem. Žalobce v době podání předmětné žádosti (18. 7. 2018) nedisponoval žádným pobytovým oprávněním na území (měl výjezdní příkaz č. AKT 0262972 s platností od 18. 7. 2018 do 10. 8. 2018), a proto nebylo možné jeho žádost věcně projednat.

IV.

Vyjádření účastníků při ústním jednání

5. Účastníci setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

V.

Posouzení věci soudem

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba je důvodná.
8. Ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, podle kterého bylo řízení o žádosti žalobce zastaveno, znělo: *„Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec, který podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana České republiky nebo k trvalému pobytu podle hlavy IVa v době, kdy podle tohoto zákona není oprávněn pobývat na území, nebo v době platnosti výjezdního příkazu; to neplatí, pokud je žádost podána v době platnosti výjezdního příkazu vydaného poté, co cizinci uplynula doba oprávnění k pobytu na území uděleného osobě požívající doplňkové ochrany, nebo poté, co se svým prohlášením vzdal azylu“.*
9. Dne 7. 12. 2017 Ústavní soud obdržel a pod sp. zn. Pl. ÚS 41/17 zapsal návrh skupiny 18 senátorů Senátu Parlamentu České republiky na zrušení mimo jiné ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.
10. Nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17 (ústně vyhlášeným dne 10. 12. 2018), Ústavní soud ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, ve znění zákona č. 222/2017 Sb., zrušil dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.
11. Ústavní soud došel k závěru, že napadeným zákonným ustanovením byla porušena ustanovení čl. 36 odst. 1 a 2 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, přičemž u prvních dvou procesních záruk soudní ochrany jednotlivce nelze opomenout též porušení čl. 4 Ústavy České republiky, podle něhož jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci, resp. shledal napadené ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců rozporným s právem na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a na soudní přezkum rozhodování orgánů veřejné správy podle čl. 36 odst. 2 této Listiny, obojí ve spojení s čl. 4 Ústavy České republiky, jakož i s právem na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 uvedené Listiny.
12. Nález Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17 (ústně vyhlášený dne 10. 12. 2018), byl ve Sbírce zákonů vyhlášen dne 21. 1. 2019 pod č. 16/2019 Sb.
13. Zrušující nález Ústavního soudu nevyvolává automaticky žádné důsledky v oblasti individuálních právních aktů vydaných na základě zrušeného zákonného ustanovení.
14. Za této situace ovšem došel Nejvyšší správní soud k tomuto závěru: *„Zruší-li Ústavní soud některé ustanovení zákona pro jeho neústavnost, odpovídá principu oprávněného očekávání, aby soud v přezkumném řízení zrušil rozhodnutí správního orgánu, které se o ně opírá. Při přezkoumání zákonnosti rozhodnutí proto správní soud není vázán ustanovením takto zrušeného zákonného ustanovení, ale musí dbát nálezu Ústavního soudu; v takovém případě není rozhodující, že napadené rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno ještě před tím, než Ústavní soud zákonné ustanovení zrušil. Nezákonost napadeného rozhodnutí pak správní soud zpravidla shledá v rozporu s předpisem vyšší právní síly, totiž s Ústavou.“* (rozsudek ze

dne 13. 5. 2003, č. j. 7A 146/2001-29, publ. pod č. 2/2003 Sb. NSS).

15. Z odůvodnění předmětného nálezu Ústavního soudu plyne, že neústavnost ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců tu byla po celou dobu jeho účinnosti. Ačkoli zdejší soud sám řízení o zrušení předmětného ustanovení nevyvolal, nemohl pominout tuto zásadní změnu právního stavu a trvat na formálním naplnění procesního předpisu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) při vědomí, že tím sice koná podle jeho textu, nikoli však smyslu. Zákon vnímá procesní nástroje, jimiž disponuje, nepochybně toliko jako prostředek vedoucí ke zjednání spravedlnosti. Nastala-li situace, pro niž je typický rozpor mezi rozumným řešením, na něž však není norma beze zbytku připravena, a řešením, jež sice lze pod text právního předpisu zahrnout, avšak jež vede toliko k nadbytečnému zatížení účastníků řízení novými řízeními (zde ústavní stížnost), je třeba zvolit řešení, které by odpovídalo principu oprávněného očekávání, jež je součástí moderního pojetí práva. V daném případě byl prostor pro nápravu otevřen podáním žaloby a jde tak o situaci odlišnou od té, kdy by žaloba podána nebyla, co se týče právních vztahů vzniklých před zrušením právního předpisu. Potvrzovat zákonnost rozhodnutí žalované při vědomí o neústavnosti celého postupu soud za rozumné řešení nepovažuje.
16. Vzhledem k výše uvedenému soud pro nezákonnost, která spočívá v rozporu aplikovaného zákonného ustanovení s uvedenými články Listiny základních práv a svobod (resp. ve spojení s uvedeným článkem Ústavy České republiky), zrušil napadené rozhodnutí (§ 78 odst. 1 věta první s. ř. s.) a zrušil i rozhodnutí (usnesení) správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo (§ 78 odst. 3 s. ř. s.), a současně vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalované (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
17. V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem, že ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců je rozporné s čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod (ve spojení s čl. 4 Ústavy České republiky), jakož i s čl. 10 odst. 2 této Listiny.

VII.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého má právo na náhradu nákladů řízení žalobkyně, jež měla ve věci plný úspěch. Žalobci bylo přiznáno právo na náhradu nákladů spočívajících v zaplaceném soudním poplatku za žalobu (3.000 Kč), návrh na přiznání odkladného účinku žalobě (1.000 Kč), v odměně za tři úkony právní služby v plné výši, tj. 3.100 Kč/úkon, kterými se rozumí převzetí a příprava zastoupení, písemné podání ve věci samé a účast na jednání konaném před soudem, a náhradě hotových výdajů za tři úkony právní služby v paušální výši 300 Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 13 odst. 1 a 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, dále v dani z přidané hodnoty, kterou bude advokát povinen odvést z odměny a náhrad podle zákona o dani z přidané hodnoty, ve výši 2.142 Kč. Celková výše přiznané náhrady nákladů řízení tedy činí **16.342 Kč**. Žalované bylo určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a byla jí stanovena pariční lhůta, již soud vzhledem k možnostem žalované platbu realizovat považuje za přiměřenou.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do

dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 26. 11. 2019

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu